



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

2. september 2021 *

Eelotsusetaotlus – Elektrooniline side – Määrus (EL) 2015/2120 – Artikkel 3 –
Juurdepääs avatud internetile – Artikli 3 lõige 1 – Lõppkasutajate õigused – Artikli 3 lõige 2 –
Lõppkasutajate õiguste kasutamist piiravate kokkulepete ja kaubandustavade keeld – Artikli 3
lõige 3 – Andmeliikluse võrdse ja mittediskrimineeriva käsitlemise kohustus –
Mõistlike andmeliikluse haldamise meetmete rakendamise võimalus – Täiendav „nulltariifiga“
lisapakett – „Nulltariifi“ välistamine rändluse puhul

Kohtuasjas C-854/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgericht Kölni (Kölni halduskohus, Saksamaa)
18. novembri 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse
22. novembril 2019, menetluses

Vodafone GmbH,

versus

Bundesrepublik Deutschland, keda esindab: Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas,
Telekommunikation, Post und Eisenbahnen,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president N. Wahl (ettekandja), kohtunikud F. Biltgen ja J. Passer,

kohtujurist: E. Tanchev,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Vodafone GmbH, esindaja: *Rechtsanwältin* D. Herrmann,
- Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen,
esindajad: C. Mögelin ja F. Still,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja D. Klebs,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

- Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman ja J. M. Hoogveld,
- Austria valitsus, esindaja: A. Posch,
- Euroopa Komisjon, esindajad: T. Scharf, G. Braun ja L. Nicolae,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta määruse (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT 2012, L 172, lk 10), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrusega (EL) 2015/2120 (ELT 2015, L 310, lk 1), (edaspidi „rändlusmäärus“) artiklit 6a ja artikli 6b lõike 1 esimest lõiku ning komisjoni 15. detsembri 2016. aasta rakendusmääruse (EL) 2016/2286, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad mõistliku kasutamise poliitika rakendamist, jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise metoodikat ja rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatavat taotlust, (ELT 2016, L 344, lk 46; edaspidi „rakendusmäärus“) artikli 2 lõiget 2 ja artikli 4 lõiget 2.
- 2 Taotlus on esitatud Vodafone GmbH ja Bundesrepublik Deutschlandi (Saksamaa Liitvabariik), keda esindab Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen (elektri-, gaasi-, telekommunikatsiooni-, posti- ja raudteevõrguamet, Saksamaa) (edaspidi „Bundesnetzagentur“) vahelises kohtuvaidluses, mille ese on otsus, milles viimati nimetatud andis korralduse lõpetada Vodafone'i teatud internetiühenduse teenuste pakkumine.

Õiguslik raamistik

- 3 Määruse 2015/2120 põhjendustes 6, 8 ja 9 on märgitud:
 - „(6) Lõppkasutajatel peaks enda internetiühenduse teenuse kaudu olema ligipääs teabele ja sisule ning õigus seda levitada ning ilma diskrimineerimiseta kasutada ja pakkuda rakendusi ja teenuseid. [...]
 - [...]
 - (8) Internetiühenduse teenuste osutamisel peaksid teenuseosutajad igasugust andmeliiklust käsitlema ühtmoodi, ilma diskrimineerimise, piirangute või sekkumiseta, olenemata selle saatjast või vastuvõtjast, sisust, rakendustest, teenusest või lõppseadmetest. Vastavalt liidu õiguse üldistele põhimõtetele ja väljakujunenud kohtupraktikale ei tohiks võrreldavaid olukordi käsitleda erinevalt ja erinevaid olukordi ei tohiks käsitleda samamoodi, välja arvatud juhul, kui selline käsitlemine on objektiivselt põhjendatud.

- (9) Andmeliikluse mõistliku haldamise eesmärk on aidata kaasa võrguressursside tõhusale kasutamisele ja üldise edastuskvaliteedi optimeerimisele, mis vastab konkreetsete andmeliikluse kategooriate ning seega edastatava sisu ning edastatavate rakenduste ja teenuste suhtes kohaldatavatele objektiivselt erinevatele teenusekvaliteedi tehnilistele nõuetele. Internetiühenduse teenuse osutajate suhtes kohaldatavad andmeliikluse mõistliku haldamise meetmed peaksid olema läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed ning nende puhul ei tohiks lähtuda ärilistest kaalutlustest. Nõue, et andmeliikluse haldamise meetmed peavad olema mittediskrimineerivad, ei takista internetiühenduse teenuse osutajaid rakendamast üldise edastuskvaliteedi optimeerimiseks andmeliikluse haldamise meetmeid, mille puhul eristatakse objektiivselt erinevaid andmeliikluse kategooriaid. Igasugune selline eristamine peaks olema üldise kvaliteedi ja kasutajate kogemuste optimeerimiseks lubatud vaid konkreetsete andmeliikluse kategooriate suhtes kohaldatavate objektiivselt erinevate teenusekvaliteedi tehniliste nõuete (näiteks seoses latentsusaja, värina, paketikao ja lairibaga) alusel ning mitte ärilistel kaalutlustel. Sellised eristavad andmeliikluse haldamise meetmed peaksid olema proportsionaalsed üldise kvaliteedi optimeerimise eesmärgiga ja nendes tuleks vastavat andmeliiklust ühtmoodi käsitleda. Neid meetmeid ei tohiks kohaldada kauem, kui on vajalik.“
- 4 Selle määruse artikli 1 „Reguleerimisese ja kohaldamisala“ lõikes 1 on sätestatud:
- „Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised eeskirjad, millega tagada andmeliikluse võrdne ja mittediskrimineeriv käsitlemine internetiühenduse teenuste osutamisel ning sellega kaasnevad lõppkasutajate õigused.“
- 5 Määruse artikli 3 „Avatud internetile juurdepääsu tagamine“ lõigetes 1–3 on ette nähtud:
- „1. Lõppkasutajatel on õigus pääseda ligi teabele ja sisule ning seda levitada, kasutada ja pakkuda rakendusi ja teenuseid ning kasutada vabalt valitud lõppseadmeid internetiühenduse teenuse kaudu, olenemata lõppkasutaja või teenuseosutaja asukohast või teabe, sisu, rakenduse või teenuse asukohast, päritolust või sihtkohast.
- [...]
2. Internetiühenduse teenuse osutajate ja lõppkasutajate vahelised lepingud, mis käsitlevad selliseid internetiühenduse teenuse osutajate kaubandus- ja tehnilisi tingimusi ja nõudeid nagu hind, andmemahud või kiirus ning internetiühenduse teenuse osutajate kaubandustavasid, ei piira lõikes 1 sätestatud lõppkasutajate õiguse kasutamist.
3. Internetiühenduse teenuse osutajad käsitlevad internetiühenduse teenuste osutamisel kogu andmeliiklust ühtmoodi, ilma diskrimineerimise, piiramise või sekkumiseta ning sõltumata selle saatjast ja vastuvõtjast, kättesaadavast või levitatavast sisust, kasutatavatest või pakutavatest rakendustest või teenustest ning kasutatavast lõppseadmest.
- Esimene lõik ei takista internetiühenduse teenuse osutajaid rakendamast mõistlikke andmeliikluse haldamise meetmeid. Andmeliikluse haldamise meetmed on mõistlikud, kui need on läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed ning kui nende puhul ei lähtuta ärilistest kaalutlustest, vaid konkreetsete andmeliikluse kategooriate suhtes kohaldatavatest objektiivselt erinevatest teenusekvaliteedi tehnilistest nõuetest. Selliste meetmed ei hõlma konkreetse sisu kontrollimist ning neid ei kohaldata kauem, kui on vaja.

Internetiühenduse teenuse osutajad ei kohalda selliseid andmeliikluse haldamise meetmeid, mis lähevad kaugemale teises lõigus sätestatust, ning eelkõige ei blokeeri, aeglusta, muuda, piira, mõjuta, halvenda ega diskrimineeri konkreetset sisu, konkreetseid rakendusi või teenuseid või nende teatavaid kategooriaid, välja arvatud siis, kui on vaja ning üksnes nii kaua, kui vaja, et:

- a) tagada vastavus internetiühenduse teenuse osutaja suhtes kehtestatud liidu õigusaktidele ning liidu õigusega kooskõlas olevatele siseriiklikele õigusaktidele või kõnealuseid liidu õigusakte või liidu õigusega kooskõlas olevaid siseriiklikke õigusakte jõustavatele meetmetele, sealhulgas kohtu või vastavate volitustega riigiasutuste korraldustele;
- b) säilitada sidevõrgu, selle kaudu osutatavate teenuste ja lõppkasutajate lõppseadmete terviklikkus ja turvalisus;
- c) vältida sidevõrku ähvardavat ülekoormust ning leevendada sidevõrgu erakorralise või ajutise ülekoormuse mõju, tingimusel et samaväärseid andmeliikluse kategooriaid käsitletakse ühtmoodi.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 6 Vodafone on infotehnoloogia- ja sidesektoris tegutsev ettevõtja.
- 7 See ettevõtja pakub oma klientidele võimalust tellida lisaks põhipaketile ka niinimetatud „nulltariifiga“ tasuta lisapakette nimetusega „Vodafone Pass“ („Video Pass“, „Music Pass“, „Chat Pass“ ja „Social Pass“). Need lisapaketid võimaldavad kasutada Vodafone'i partnerettevõtjate teenuseid, ilma et nende teenuste kasutamise käigus tarbitud andmemahu võetaks arvesse põhipaketiga hõlmatud andmete mahus. Samas on andmeedastuskiiruse vähendamine põhipaketiga hõlmatud andmemahu ammendumisel siiski kohaldatav ka partnerettevõtjate teenuste kasutamisele. Esimesena valitud lisapakett sisaldub juba põhipaketis ja kliendid võivad lisatasu eest tellida muid lisapakette.
- 8 Lepingu üldtingimused näevad ette, et need lisapaketid kehtivad ainult riigi territooriumil. Partnerettevõtjate teenuste kasutamisel välisriigis tarbitud andmemahut võetakse arvesse põhipaketiga hõlmatud andmemahus. Vodafone jätab endale õiguse pakkuda tulevikus lisapakette ka teistes liikmesriikides. Sellisel juhul tuleb kohaldada „mõistliku kasutamise poliitikat“, mis näeb nendes teistes riikides ette iga lisapaketi puhul igas kuus maksimaalselt 5 GB kasutamise.
- 9 Bundesnetzagentur leidis 15. juuni 2018. aasta otsuses esiteks, et asjaolu, et põhipaketist arvatakse maha teenuse „Vodafone Pass“ välisriigis kasutamiseks mõeldud mobiilsideandmete maht, on vastuolus rändlusmääruse artikliga 6a koosmõjus artikli 2 lõike 2 punktiga r. Teiseks tuvastas ta, et 5 GB-ne kasutamise ülempiir välisriigis on vastuolus selle määruse artikli 6b lõikega 1 koosmõjus rakendusmääruse artikli 4 lõikega 2. Seetõttu keelas Bundesnetzagentur Vodafone'il kasutada asjaomaseid lisapakette osas, milles need on nimetatud sätetega vastuolus.
- 10 Vodafone esitas 9. juulil 2018 kõnealuse 15. juuni 2018. aasta otsuse peale vaide, mille Bundesnetzagentur jättis 23. novembri 2018. aasta otsusega rahuldamata.

- 11 Vodafone esitas 11. detsembril 2018 viimati nimetatud otsuse peale eelotsusetaotluse esitanud kohtule kaebuse. Selle põhjenduseks väidab ta sisuliselt, et asjaomased lisapaketid kujutavad endast iseseisvat andmeedastusteenust ega kuulu ühtse reguleeritud andmeside-rändlusteenuse hulka rändlusmääruse artikli 6a tähenduses. Lisaks on need lisapaketid täiendavad paketid ja vastavad piiramatu mahuga andmepaketile rakendusmääruse artikli 4 lõike 2 esimese lõigu tähenduses.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud küsimus, kas sellises olukorras rikub asjaomane ettevõtja rändlusmääruse artikleid 6a ja 6b koosmõjus selle määruse artikli 2 lõike 2 punktiga m ning rakendusmääruse artikli 4 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 2 lõike 2 punktiga c.
- 13 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgericht Köln (Kölni halduskohus, Saksamaa), leides, et põhikohtuasja lahendamiseks on vaja tõlgendada liidu õigust, menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. a. Kas reguleeritud andmeside-rändlusteenuse mõistet [rändlusmääruse] artikli 6a tähenduses koosmõjus sama määruse artikli 2 lõike 2 punktiga m tuleb olukorras, kus mobiilsidepaketi – mida kliendid saavad välisriigis kasutada ja mis sisaldab mobiilse andmesideleikluse igakuist andmemahu, mille amendumisel piiratakse andmesidekiirust – võib kaasneda tasuta lisapakett, mis võimaldab riigi territooriumil kasutada sideettevõtja partnerettevõtjate teatud teenuseid, ilma et nende teenuste kasutamisel tarbitud andmemahu arvestataks mobiilsidepaketi sisalduva igakuise andmemahu hulka, samal ajal kui välisriigis tarbitud andmemahu arvestatakse vastavas mobiilsidepaketi sisalduva igakuise andmemahu hulka, tõlgendada nii, et asjaomast mobiilsidepaketti ja selle lisapaketti tuleb koos käsitada ühtse reguleeritud andmeside-rändlusteenusena, mille tõttu on lubamatu olukord, kus jäetakse paketi sisalduva igakuise andmemahu hulka arvestamata üksnes partnerettevõtja teenuste riigi territooriumil kasutamisel tarbitud andmemahu?
 - b. Juhul, kui vastus [esimese küsimuse punktile a] on jaatav, siis kas [rändlusmääruse] artiklit 6a tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et partnerettevõtja teenuste kasutamisel välisriigis tarbitud andmemahu arvestamist mobiilsidepaketi sisalduva igakuise andmemahu hulka tuleb käsitada lisatasu kohaldamisena?
 - c. Juhul kui vastus [esimese küsimuse punktidele a ja b] on jaatav, siis kas see kehtib ka käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras, kus lisapakett on tasuline?
2. a. Juhul, kui vastus [esimese küsimuse punktile a] on jaatav, siis kas [rändlusmääruse] artikli 6b lõike 1 [esimest] lõiku tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et mõistliku kasutamise poliitikat jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kasutamise suhtes võib rakendada ka lisapaketi kui sellise puhul?
 - b. Juhul, kui vastus [esimese küsimuse punktile a] on jaatav ja vastus [teise küsimuse punktile b] on eitav, siis kas [rändlusmääruse] artikli 6b lõike 1 [esimest] lõiku tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et ühist mõistliku kasutamise poliitikat jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kasutamise suhtes võib kohaldada nii mobiilsidepaketi kui ka lisapaketi puhul, mille tõttu tuleb ühise mõistliku kasutamise poliitika raames pakutava andmemahu arvestamisel lähtuda lõppkasutajale riigi territooriumil kasutamiseks pakutava mobiilsidepaketi kogumaksumusest või lausa lõppkasutajale riigi territooriumil kasutamiseks pakutava mobiilsidepaketi ja lisapaketi hindade summast?

- c. Juhul kui vastus [esimese küsimuse punktile a] on jaatav ning vastus teise küsimuse punktidele a ja b eitav, siis kas [rändlusmääruse] artikli 6b lõike 1 [esimest] lõiku koosmõjus [rakendusmääruse] artikli 4 lõike 2 [esimese] lõiguga saab käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras analoogia alusel kohaldada nii, et mõistliku kasutamise poliitikat võib eraldi rakendada lisapaketi kui sellise suhtes?
3. a. Juhul kui vastus [teise küsimuse punktidele a või c] on jaatav, siis kas mõistet „piiramatu mahuga andmepakett“ [rändlusmääruse] artikli 6b lõike 1 [esimese] lõigu tähenduses koosmõjus [rakendusmääruse] artikli 4 lõike 2 [esimese] lõigu ja artikli 2 lõike 2 punktiga c tuleb tõlgendada nii, et mobiilsidepaketti, mille eest tuleb maksta tasu, tuleb käsitada piiramatu mahuga andmepaketina?
- b. Juhul kui vastus [kolmanda küsimuse punktile a] on jaatav, siis kas see kehtib ka käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras, kus lisapakett on tasuta?
4. Juhul kui vastus [teise küsimuse punktidele a või c] on jaatav ning vastus [kolmanda küsimuse punktidele a või b] on eitav, siis kas käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tuleb [rändlusmääruse] artikli 6b lõike 1 [esimest] lõiku koosmõjus [rakendusmääruse] artikli 4 lõike 2 [esimese] lõiguga tõlgendada nii, et lõppkasutajale riigi territooriumil kasutamiseks pakutava mobiilsidepaketi koguhinnast tuleb lähtuda ka selle andmemahu arvestamisel, mida tuleb rändluskliendile pakkuda eraldi lisapaketi kui sellise suhtes rakendatava mõistliku kasutamise poliitika raames?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 14 Nende küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas rändlusmääruse artikleid 6a ja 6b koosmõjus selle määruse artikli 2 lõike 2 punktiga m ning rakendusmääruse artikli 4 lõike 2 esimest lõiku ja artikli 2 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus rändluskasutuse piiramine niinimetatud „nulltariifiga“ lisapaketi käivitamisel.
- 15 Kõigepealt tuleb täpsustada, et „nulltariifiga“ lisapakett on kaubandustava, mille puhul internetiühenduse pakkuja kohaldab „nulltariifi“ või soodsamat tasumäära kogu või osa andmeliikluse suhtes, mida kasutab konkreetne rakendus või rakenduste kategooria, mida pakuvad internetiühenduse pakkuja partnerid. Seda andmemahu ei arvata niisiis põhipaketiga ostetud andmemahu hulka. Selline lisapakett, mida pakutakse konkreetsete pakettide raames, võimaldab seega internetiteenuse pakkujatel suurendada oma pakumise ligitõmbavust.
- 16 Euroopa Kohtule esitatud küsimused, mille eesmärk on võimaldada eelotsusetaotluse esitanud kohtul otsustada „nulltariifiga“ lisapaketi kasutamise tingimuste õiguspärasuse üle, põhinevad seega eeldusel, et selline lisapakett ise on kooskõlas liidu õigusega, eelkõige määruse 2015/2120 artikliga 3, millega seadusandja soovis kehtestada interneti avatuse ja neutraalsuse põhimõtted.
- 17 Määruse 2015/2120 artikli 3 lõige 1 tõlgendatuna lähtuvalt selle määruse põhjendusest 6 annab lõppkasutajatele lisaks õigusele pääseda ligi teabele ja sisule, kasutada rakendusi ja teenuseid ning levitada teavet ja sisu, ka õiguse pakkuda rakendusi ja teenuseid.
- 18 Määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 2 kohaselt ei tohi esiteks internetiühenduse teenuse osutajate ja lõppkasutajate vahelised lepingud ja teiseks internetiühenduse teenuse osutajate kaubandustavad piirata selle artikli lõikes 1 sätestatud lõppkasutajate õiguste teostamist.

- 19 Määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 näeb kõigepealt oma esimeses lõigus ette, et internetiühenduse teenuse osutajad käsitlevad kogu andmeliiklust ühtmoodi, ilma diskrimineerimise, piiramise või sekkumiseta ning muu hulgas sõltumata kasutatavatest rakendustest ja teenustest.
- 20 Seejärel on selle artikli 3 lõike 3 teises lõigus sätestatud, et selle artikli esimene lõik ei takista internetiühenduse teenuse osutajaid rakendamast mõistlikke andmeliikluse haldamise meetmeid, täpsustades, et selliseid meetmeid peetakse mõistlikeks esiteks, kui need on läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed, teiseks, kui nende puhul ei lähtuta mitte ärilistest kaalutlustest, vaid teatavate andmeliikluse kategooriate vahelistest objektiivsetest tehnilistest erinevustest, ning kolmandaks, kui need ei hõlma sisu kontrollimist ning neid ei kohaldata kauem, kui vaja.
- 21 Lõpuks on nimetatud artikli 3 lõike 3 kolmandas lõigus ette nähtud, et internetiühenduse teenuse osutajad ei tohi kohaldada selliseid andmeliikluse haldamise meetmeid, mis lähevad kaugemale selle artikli teises lõigus sätestatust, ning eelkõige ei tohi need blokeerida, aeglustada, muuta, piirata, mõjutada, halvendada ega diskrimineerida konkreetseid rakendusi, rakenduste kategooriaid, teenuseid või nende teatud kategooriaid, välja arvatud siis, kui on vaja, ning üksnes nii kaua, kui vaja, et tagada vastavus liidu õigusaktidele, liidu õigusega kooskõlas olevatele riigisisestele õigusaktidele või kõnealuseid liidu või riigisiseseid õigusakte jõustavatele meetmetele, või selleks, et säilitada sidevõrgu, selle kaudu osutatavate teenuste ja lõppkasutajate lõppseadmete terviklikkus ja turvalisus, või veel selleks, et vältida sidevõrgu ülekoormust või leevendada selle mõju.
- 22 Nagu nähtub määruse 2015/2120 artiklist 1, on nende sätete eesmärk tagada andmeliikluse võrdne ja mittediskrimineeriv käsitlemine internetiühenduse teenuste osutamisel ning sellega kaasnevad lõppkasutajate õigused (vt selle kohta 15. septembri 2020. aasta kohtuotsus Telenor Magyarország, C-807/18 ja C-39/19, EU:C:2020:708, punktid 23–27).
- 23 Esiteks tuleb esile tuua, et Euroopa Kohtul on olnud võimalus täpsustada, et kui internetiühenduse pakkuja tegevus on vastuolus määruse 2015/2120 artikli 3 lõikega 3, võib jätta välja selgitamata, kas see tegevus on kooskõlas määruse artikli 3 lõikest 2 tulenevate kohustustega (vt selle kohta 15. septembri 2020. aasta kohtuotsus Telenor Magyarország, C-807/18 ja C-39/19, EU:C:2020:708, punkt 28).
- 24 Järelikult ei saa kogu andmeliikluse võrdse käsitlemise kohustuse rikkumist põhjendada sama määruse artikli 3 lõikes 2 tunnustatud lepinguvabaduse põhimõttega.
- 25 Teiseks on Euroopa Kohus samuti rõhutanud, et määruse 2015/2120 artikli 3 lõikega 3 on vastuolus mis tahes meede, mis on vastuolus kohustusega käsitleda võrdselt andmeliiklust, kui selline meede põhineb ärilistel kaalutlustel.
- 26 Kõigepealt tuleb märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 19, paneb määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 esimene lõik koosmõjus selle määruse põhjendusega 8 internetiühenduse teenuse osutajatele üldise kohustuse kohelda andmeliiklust ühtmoodi, ilma diskrimineerimise, piiramise või sekkumiseta, kusjuures sellest kohustusest ei saa mingil juhul kõrvale kalduda selliste teenuseosutajate kaubandustavades või nende poolt lõppkliendidega sõlmitud lepingutes (15. septembri 2020. aasta kohtuotsus Telenor Magyarország C-807/18 ja C-39/19, EU:C:2020:708, punkt 47).

- 27 Lisaks tuleneb määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 teisest lõigust – nagu ka selle määruse põhjendusest 9, millest lähtuvalt tuleb seda lõiku tõlgendada –, et kuigi internetiühenduse teenuse osutajad peavad täitma seda üldist kohustust, jääb neile siiski võimalus võtta mõistlikud andmeliikluse haldamise meetmed. See võimalus on siiski allutatud muu hulgas tingimusele, et sellised meetmed peavad põhinema „konkreetsete andmeliikluse kategooriate suhtes kohaldataval objektiivselt erinevatel teenusekvaliteedi tehnilistel nõuetel“, mitte „ärilistel kaalutlustel“. Sellistel „ärilistel kaalutlustel“ põhinevaks tuleb eelkõige pidada internetiühenduse teenuse osutaja poolt lõppkasutaja suhtes kohaldatavat mis tahes meetet, mis toob kaasa sisu, rakenduste või teenuste erinevate pakujate pakutava sisu, rakenduste või teenuste ebavõrdse ja diskrimineeriva käsitlemise (15. septembri 2020. aasta kohtuotsus Telenor Magyarország C-807/18 ja C-39/19, EU:C:2020:708, punkt 48).
- 28 Selline „nulltariifiga“ lisapakett, nagu on kõne all põhikohtuasjas, eristab ärilistest kaalutlustest lähtudes internetiliiklust, kuna selle puhul ei võeta põhipaketis arvesse partnerite rakenduste andmeliiklust. Järelikult ei täida selline kaubandustava määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud üldist kohustust käsitleda andmeliiklust võrdselt, diskrimineerimata või segamatult.
- 29 Tuleb rõhutada, et selline kohustuste rikkumine – mis tuleneb juba sellise lisapaketi olemusest sellest tuleneva hüve tõttu – jätkub sõltumata sellest, kas pärast põhipaketi andmemahu ammendumist on võimalik vabalt pääseda ligi internetiühenduse pakkuja partnerite pakutavale sisule või mitte.
- 30 Lisaks ei ole oluline, et selline lisapakett on hõlmatud lepinguga määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 2 tähenduses, nagu on korratud käesoleva kohtuotsuse punktis 24, või et selle eesmärk on rahuldada kliendi või sisuteenuse pakkuja tegelikku nõudlust.
- 31 Lõpuks ei saa võtta arvesse andmeliikluse haldamise meetmete jaoks ette nähtud erandeid, kuna määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 teise lõigu kohaselt ei saa sellised meetmed põhineda internetiühenduse pakkuja äristrateegiatel.
- 32 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu edastatud teabest nähtub, et rändluspaketi andmemahu piiramist, millel põhinevad kõik eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimused, kohaldatakse üksnes „nulltariifiga“ lisapaketi käivitamisel.
- 33 Kuna aga selline lisapakett on vastuolus määruse 2015/2120 artikli 3 lõikest 3 tulenevate kohustustega, jääb see vastuolu püsima sõltumata pakutavate lisapakettide kasutustingimuste vormist või laadist, nagu rändluspaketi andmemahu piiramine, mida käsitletakse põhikohtuasjas.
- 34 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et määruse 2015/2120 artiklit 3 tuleb tõlgendada nii, et selle artikli lõikest 3 tulenevate kohustustega on vastuolus rändluspaketi andmemahu piiramine „nulltariifiga“ lisapaketi käivitamisel.

Kohtukulud

- 35 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määruse (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires, artiklit 3 tuleb tõlgendada nii, et selle artikli lõikest 3 tulenevate kohustustega on vastuolus rändluspaketi andmemahu piiramine „nulltariifiga“ lisapaketi käivitamisel.

Allkirjad